

Vanglateenistuse 2019. aasta ülevaade

Vangide ja kriminaalhooldusaluste arv

2019. aastal vähenes vanglates ja arestimajades olevate vangide arv 94 võrra (2018. aastal vähenes see 136 võrra). Aasta algul oli vange kokku 2571, aasta lõpul 2477, seejuures vähenes süüdimõistetute arv aastaga 57 võrra, vahistatute arv aga 37 võrra.

Mõnevõrra vähenes ka kriminaalhooldusaluste arv. Aasta alguses oli hooldusaluseid 4215 ja aasta lõpus 4151.

Aastavahetuse seisuga oli 160 hooldusalust määratud elektroonilise järelevalve alla (eelmisel aastavahetusel 142). 2019. aasta jooksul võeti elektroonilise järelevalve alla 322 hooldusalust (2018. aastal 389).

Vangide ja kriminaalhooldusaluste hõive

Sotsiaalprogrammi tegi läbi 761 süüdimõistetut (2018. aastal 874), 1106 kriminaalhooldusalust (2018. aastal 974) ja 29 vahistatut (2018. aastal 51). Kõige enam osalejaid oli nagu varemgi sotsiaalprogrammides „Eluviisitreening“ (lõpetajaid 713, aasta varem 807), „Liiklusohutusprogramm“ (358, aasta varem 202) ja „Õige hetk“ (270, aasta varem 269).

Riigikeele kursustel alustas 2019. aastal õppimist 348 kinnipeetavat (aasta varem 425) ning kursuse lõpetas positiivse tulemusega 168 kinnipeetavat (aasta varem 207) – õppurite arvu vähenemine tulenes lepinguliste riigikeele õpetajate puudusest; sealjuures kursuse positiivselt lõpetanute suhtarv õppima asunud vangidest jäi samaks. Kahanenud on põhikoolis ja gümnaasiumis õppinud vangide arv: 2019/20. õppeaasta algul õppis põhikoolis 63 vangi (aasta varem 99) ja gümnaasiumis 64 vangi (aasta varem 75). Üks vang õppis ülikoolis (2018. aastal samuti üks). Samas on märgatavalt tõusnud kutseharidust omandavate kinnipeetavate arv: õpinguid alustas 223 vangi (aasta varem 176). Vangla abitöödel (koristamine, köögitöö, toidujagamine, prügi järeksortimine) osales aasta jooksul 1633 vangi (2018. aastal 1684). Riigi Kinnisvara AS-is töötas 2019. aastal 26 hooldustööd tegevat kinnipeetavat (2018. aastal 35). Tõusnud on AS-i Eesti Vanglatööstuse käitistes töötavate kinnipeetavate arv: 296 vangi (2018. aastal 241), samuti teistes ettevõtetes töötanud avavangla vangide arv: 321 (aasta varem 310).

Kuriteod ja kriminaalmenetlused vanglas

Vanglateenistus alustas 2019. aastal 294 kriminaalmenetlust (neist 293 vangide kuriteokahtlusega), mida on tunamullusest 33 võrra vähem. Kõige rohkem menetlusi alustati füüsiliste konfliktide asjus karistusseadustiku kehalise väärkohtlemise sätte (§ 121) põhjal.

Üks kriminaalmenetlus alustati raske tervisekahjustuse tekitamise asjus, kui kaks vangi ründasid teist vangi põhjustades kannatanule eluohtliku tervisekahjustuse. Üks menetlus alustati vangi surma asjaolude väljaselgitamiseks. Vangla sündmuses midagi kriminaalset ei tuvastanud ja kriminaalmenetlus lõpetati aluse puudumise tõttu.

2019. aastal ei toimunud kinnise vangla territooriumilt ega vangi saatmisel väljaspool vanglat ühtki põgenemist.

Vanglateenistuse sisekontroll alustas 2019. aastal ühe kriminaalmenetluse ettevaatamatusest surma põhjustamise paragrahvi järgi, et kontrollida vanglateenistujate tegevust vangi ravimisel. Prokurör otsustas kriminaalmenetluse lõpetada kuriteo koosseisu puudumisel.

Surmajuhtumid

Aasta jooksul suri vangistuse ajal vanglas või haiglas 15 vangi (aasta varem 8). Neist 11 suri haiguse

tagajärjel. Levinumad surma põhjused olid pahaloomulised kasvajad ning südame- ja veresoonehaigused. Enam kui kolmandik haiguse tõttu surnutest olid HI-viiruse kandjad.

Vanglates pandi 2019. aastal toime 4 enesetappu (aasta varem samuti 4).

Jälitustegevus

2019. aastal said vanglad ja vanglate osakond jälitustoimingute tegemiseks 15 luba (2018. aastal 9). Load anti üldkasutatava elektroonilise side võrgu kaudu edastatavate sõnumite või muul viisil edastatava teabe salajaseks pealtkuulamiseks või -vaatamiseks, postisaadetise varjatud läbivaatuseks, kuriteo matkimiseks ja isiku, asja või paikkonna varjatud jälgimiseks, võrdlusmaterjali varjatud kogumiseks.

Peale selle koguti prokuratuuri väljastatud 16 loa alusel (2018. aastal 17) andmeid elektroonilise side võrgu kaudu edastatavate sõnumite edastamise fakti, kestuse, viisi ja vormi ning edastaja ja vastuvõtja isikuandmete ning asukoha kohta.

Töötajad

31.12.2019 seisuga töötas vanglateenistuses (vanglates ja justiitsministeeriumi vanglate osakonnas) aktiivses töösuhtes täistööajale taandatuna 1169 inimest, neist 688 vanglaametniku ametikohal. Aasta varem oli sama arv 1214 inimest, neist 726 vanglaametniku ametikohal.

31.12.2019 täitis vanglateenistuses kriminaalhooldaja ülesandeid väljaspool vangla territooriumi asuvates kriminaalhooldusesindustes täistööajale taandatuna 134,3 ametnikku (aasta varem 129,8). Kokku töötab Eestis 20 kriminaalhoolduse esindust, mis kuuluvad Tallinna, Tartu ja Viru vangla koosseisu: Tallinn (kahes kohas), Loksas, Keila, Pärnu, Kuressaare, Haapsalu, Kärdla, Paide, Rapla, Tartu, Võru, Valga, Põlva, Jõgeva, Viljandi, Rakvere, Jõhvi, Sillamäe ja Narva.

Allikas URL: <https://www.vangla.ee/et/uudised-ja-arvud/vanglateenistuse-2019-aasta-ulevaade>